

Naročnina

naša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna šte. 1 Din

UREDNIŠTVO — UPRAVA: pri g.
Benko nar. poslancu v M. Soboti
telefon številka 8.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani; cela stran 500
Din, pol strani 300 Din. — Cena
malim oglašom do 30 besed 10 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.

UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo

III. LETO

Murska Sobota, 9. septembra 1934.

ŠTEV. 37

O kmečkih dolgovih.

Državam, ki so agrarnega značaja, zadaje problem kmečkih dolgov zadnja leta vedno večje skrbi. Po dolgem razmišljanju vzrokov zadolženosti in proučevanja položaja je prišlo do neke rešitve tega vprašanja v Rumuniji, v Bolgariji in pri nas ter je ta problem v vseh treh državah rešen na sličen način. Toda povsod je imela ta rešitev tudi enake posledice, izgubo kredita in skrivanje denarja.

Denar, ki bi ga sicer dobil kmetovalec v obliki kredita, se odslej uporablja v druge svrhe, predvsem za odkup agrarnih proizvodov po obupno nizkih cenah, ki se potem prodajajo s 100% dobičkom. Preteklega leta se je pšenica kupovala od kmeta v nekaterih krajih naše države celo po 40 50 Din, prodajala pa po 80—100 Din. Včasih je kmet jemal kredit poleti, vračal ga je pa jeseni, ko je vnovčil svoje pridelke po ugodni ceni. Danes pa ne obstoja več kreditiranje poljedelstva, ker tiste ustanove, ki so ustvarjene v ta namen, ne morejo več zadovoljiti vseh potreb; saj predstavlja kmetovalec 85% našega prebivalstva. Zato mora pri razdolženju kmetovalca sodelovati ves narod, toda kmetovalec si mora poprej tudi sam pomagati.

Poglejmo najpoprej, kako je prišlo do kmetovalčeve prezadolženosti.

Glavni vzroki, ki so privedli kmeta v današnji obupen položaj, so naslednji:

1) V prvih povojnih letih je bila cena žita visoka in marsikateri kmet je kupoval v prepričanju, da je glavno, ako ima čim več zemlje, čeravno jo je drago plačeval, celo po 20.000 do 30.000 Din hektar.

Ko je cena žitaricam naglo padla, se je naenkrat znašel pred velikim dolgom, ki je s padanjem cen nevzdržno rasel. Tako je kmet prišel v položaj, da z dohodki od posestva ni mogel plačati niti obresti.

2) Hotel je postati tudi industrijec s tem, da je kupoval za drag denar parni stroj, mlatilnico, stroj za mletje i. t. d.

Tako se je odtujil rednim poslom in ker ni bil dovolj vešč v tehničnih delih, se je stalno izpostavljaval zadolžitvam in izgubam.

3) Tako po vojni je hotel postati naš kmet trgovec z živino. V raznih

krajih države je prekupčeval z živino, pri čemer je v začetku tudi nekaj zaslužil.

Vse to je našega kmeta odvajalo od njegovega dela in ga navajalo na novo življenje, ki pa mu ni moglo biti v hasek.

Med kmeti je nastala tekma v luksuzu. Vse tuje, nezdravo in nepotrebno je našlo dostopa v naši kmečki hiši. Kupovali so svilo slabe kakovosti, ki se je morala zavreči že po prvem dežju. Ta želja po luksuzu in modernim je pognala že marsikatero trdno hišo na boben. Vkljub poslabšanju prilikam pa smo lahko videli na zabavah dekleta v svili, ki se je jo neredko kupovala na menico in na dolg. Denar je postal seljaku cilj življenja, kajti nobeno dekle se po vojni ni moglo poročiti, če ni bilo znano, koliko ima dote. Iskali niso zdravih, marljivih in dobrih deklet iz poštenih rodbin, temveč glavno je bila dota. A denar za doto se je jemal od oderuhov, ki so kakor ptice roparice komaj čakali svojih žrtev.

Tak nezdrav način življenja na naši vasi je z naglim padanjem cen poljskih pridelkov moral dovesti do prezadolženosti. Toda tudi po sprejemu zakona o zaščiti kmeta, temu ne more biti mnogo pomagano, če ne bo sam uvidel svojih napak in če ne zavrže iz svojega življenja vsega, kar

je nezdravo, kar ga je doslej metalo v dolgove. Kmet si mora v prvi vrsti pomagati sam po starem pregovoru: Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal!

Zato je potrebno, da se čimprej pristopi k sistematični gospodarski akciji na vasi. Da gojimo zadružne, prosvetne in druge organizacije, da se z vso silo oklenemo naših nacionalnih organizacij, ki bodo v edinstvu delale na tem, da se odpravijo vse povojne težave in krene k boljši bodočnosti. Za to delo so danes najbolj pozvani agronomi, duhovniki, zdravniki in predvsem učitelji.

Agronomi bi morali dajati kmetu strokovne nasvete o poljskih in o drugih delih, o posevkih in umnem obdelovanju zemlje; zdravniki bi ga morali poučavati v higijeni, duhovniki bi ga morali odvrčati od tistega, kar ga je vodilo k nerazumnemu zadolževanju, učitelji pa imajo dolžnost, da poučujejo kmeta o prosvetnem pogledu.

Vsekakor pa morajo tudi drugi stanoviti kmetu pomagati, da bi to težko stanje na naši vasi ponehalo. Pomagati mu je treba, ker on to tudi zasluži, ker država ve, da se na našega kmeta tudi v najtežjih časih more zanesti. Zakaj bi se mu sedaj v miru ne pomagalo, ko tudi kmet sam teži k boljšemu in lepšemu življenju.

(Pripomba uredništva: V prihodnji številki bomo v poljudni in lahkomiljivi obliki objavili „Novo uredbo o zaščiti kmečkih dolžnikov.“)

RAZGLED PO SVETU

V Nemčiji bodo v kratkem postavili posebne telefonske aparate združene s televizijo. Tako bo lahko govorilec v Monakovem slišal in istočasno tudi videl svojega sogovornika v Berlinu, ki bo na stotine kilometrov oddaljen od njega.

V Franciji so se te dni vršili veliki zračni manevri, katerih se je udeležilo 500 aeroplanov. Manevri so pokazali, da je obramba proti sovražniku v zraku zelo težka. V eni uri bi mogel sovražnik vreči na Pariz dvakrat več bomb, kot so jih mogli Nemci vreči na London v celem času zadnje svetovne vojne.

V Avstriji si sedanji in bivši državniki medsebojno grozijo. Bivši podkancelar Winkler grozi majorju Feyu z važnimi odkritji. Vsekakor bi bilo zanimivo pogledati za kulise tega žalostnega avstrijskega gledališča.

Iz italijanske jetnišnice in kasarne ni v zadnjem tednu posebnih

vesti. S tem pa ni rečeno, da bi bilo tam vse prav in dobro, ampak nasprotno. Preganjanja in zlostavljanja vseh poštenih ljudi so na dnevnem redu. Po „junaškem“ pohodu na avstrijsko mejo, se gospod Mussolini, kot kaže, odpočiva na cenjenih lavorikah.

Zveza balkanskih držav kaže razveseljiv napredek. Turški zunanji minister je predlagal, da se osnuje velika skupna banka, ki bi naj podpirala medsebojno trgovino kakor tudi trgovino balkanskih držav z drugimi državami.

Angleži so na Malti odpravili italijanščino iz šol in uradov. Italijani se nad tem silno hudujejo. Toda Angleži jim odgovarjajo, da se pri tem ravna povsem po njihovem receptu, ki ga sami Italijani uporabljajo proti Jugoslovanom in Nemcem v Italiji.

Napetost med Rusijo in Japonsko je zadnje dneve, kakor se

dozdeva, nekoliko popustila. Japonci si pač ne upajo napasti Rusije, ker si niso povsem gotovi uspeha. Japonski poslanik v Moskvi je celo stopil v stike z rusko vlado, da bi doznal, kako bi se mogla nesoglasja odpraviti.

V Združenih državah Severne Amerike so zadnje dni izbruhnile silovite stavke, posebno med tekstilnimi delavci. Vprašanje je, kam bodo ti večni nemiri privedli mogočno državo, ako se ne bo pravočasno posrečilo urediti današnje težke gospodarske razmere.

Gasilska slavnost v Šalovcih.

Dne 2. sept. so Šalovčani doživeli izredno slavo. V navzočnosti 285 gasilcev in ogromne množine naroda je bil blagoslovljen gasilski prapor, darovan od g. narodnega poslanca Benko Josipa. Razpored slavlja je bil zanimiv in izvedba kljub slabemu vremenu precizna. Globok vtis je napravil trenotek, ko sta duhovnika vrnila starešini župe blagoslovljen prapor, ki je bil na svečan način v spremstvu kumice gospe Benkove, starešine župe, tajnika in načelnika šalovske čete g. Štefančeca prinešen v dom šalovske čete. Pri tem opravilu so izvršili gasilci strumen pozdrav, a godba je igrala državno himno. Pri slavnostni seji čete so nastopili razni govorniki, ki so z ognjevitimi besedami izražali ljubezen do domovine in do prevzvišanega vladarja tako, da se je navzoči sreski načelnik, g. Lipovšek čutil primoranega zahvaliti se govornikom. S posebnim povdarkom je podčrpal zastopnik oblasti to redko nacionalno in humano slavnost, kjer se je ob tej priliki tudi povdaryl važen pomen velikodušnega daru in jedrnatega govora g. narodnega poslanca.

Nato je sledil strumen mimohod, a po mimohodu splošna zabava in banket, kjer so se ponovno oglašili razni govorniki, ki so obujali spomin dogodkov zadnjih petnajst let. Po možnosti bomo teh obširne govore vsaj deloma objavili v našem listu. Iz prireditve se je poslalo udanostno brzojavko Njegovemu Veličanstvu in pozdravno brzojavko Ministru za telesno vzgojo, banu Dravske banovine, Vatrogasnem savezu in Gasilski zajednici v Ljubljani.

STARŠI,

ne pozabite na Vaše otroke, kupite njim par novih čevljev, cene so tako nizke, da plačate za nove čevlje nekaj več, kakor za popravilo starih.

BATA MURSKA SOBOTA.

Boj za popolno gimnazijo v Murški Soboti.

Že nekaj let se dela na tem, da se pribori Murški Soboti popolna gimnazija, na kateri bi se vzgajali srednješolci iz treh srezov. V letošnjem letu pa se je smatralo rešitev tega vprašanja kot najugodnejši čas in sicer predvsem radi velikega števila dijakov. Naši voditelji so napeli vse moči, da ugodijo staršem, vendar ni pravega izgleda, da bo to za Slovensko Krajino eminentno vprašanje že letos rešeno. Kakor smo čuli, so se odposlali vsem prizadetim staršem okrožnice s pozivom, da vpišejo njih sinove v druge gimnazije in se na poziv povrnejo, kakor hitro bi bilo vprašanje samoupravne gimnazije rešeno.

Apeliramo na g. narodnega poslanca, predsednika občine, akademski klub in občinske organizacije, da se bojujejo dalje, dokler ne uspejo v pravični stvari.

Javno kopališče v Murški Soboti.

Z veseljem registriramo, da so se vabilu odzvala tudi že nekatera društva, katerih prispevke prinašamo spodaj, in upamo, da se bodo tudi odzvala ostala društva, zavodi in korporacije. Ta teden so podpisali kot posojilo ali kot podporo sledeči:

Sportni klub „Mura“ Din 2.000, Združenje trgovcev za srez M. Sobota Din 5.000, Združenje obrtnikov za srez M. Sobota 2.000, Kolo jugoslovanskih sester, M. Sobota 500, Krajevni šolski odbor, M. Sobota 3.000, „Croatia“ zav. družba, Zagreb 300, Močnik Josip, M. Sobota 400, Mayer Janez, stavb., M. Sobota Din 600.

Za prekmurski muzej.

Proučevanje prekmurske zemlje napreduje. Ta napredek pospešuje zlasti novi rod, vzgojen v slovenskih šolah, ki nadaljuje in pogloblja delo redkih znanstvenih delavcev, ki so že doslej z ljubeznijo in razumevanjem proučevali našo krajino. Neizvršenega dela je pa še mnogo in da bi ga mogli uspešno izvesti, je treba smotrene organiziranosti. Tako organizacijo naj predstavlja muzejsko društvo, ki naj zbere vse, ki se zanimajo za preteklo in sedanje razmere Slovencev med Muro in Labo.

To društvo bo osnovalo v Soboti muzej, ki bi bil poleg popolne gimnazije pač najvažnejše in najnужnejša prekmurska kulturna ustanova. Muzej bi naj izbral vse dokumente naše preteklosti, narodopisno umetnostno gradivo, književna dela v prekmurskem narečju in literaturo o naši zemlji, skratka, vse, kar potrebuje naša preteklost in sedanost.

Muzejska zbirka nas bo predstavljala pred svetom, ki nas obišče,

za nas same bo pa imela vzgojni pomen in bo služila znanstvenemu delu.

Potreba, da je ves ta material zbran na enem mestu, in sicer prav v sredini naše krajine, je dovolj ravna.

Tudi je skrajni čas, da je zbiranje materiala, ki se izgublja, takoj prične.

Pripravljalni odbor prekmurskega muzejskega društva je vložil pri oblasti pravila in bo po odobritvi takoj sklical ust. občni zbor in vabi že sedaj k sodelovanju vse, ki gledajo z razumevanjem snovanje našega muzeja.

V Murški Soboti, dne 4. sept. 1934.

Pripravljalni odbor:

ŠKERLAK VLADIMIR GUMILAR FRANJO
abs. jurist šol. upravitelj

NOVAK VILJEM
suplent

Francoski turisti v našem Jadranu

Zadnjega avgusta je pristal v Dubrovniku parobrod „Marechal Joffre“, ki je imel na krovu 200 francoskih turistov. Med njimi je tudi pomočnik francoskega ministrstva notranjih zadev.

Parobrod se bo ustavil v vseh važnih lukah Jadranskega morja.

Novice pred 25 leti.

Pred dvajsetpetimi leti je izšel v Budapešti Hyrlapu uvodni članek o bosanskem vprašanju. Takrat je pisal ta list, da dokler se Bosna ne zjediní, smatra Bosnjake kot madžarske državljane. Takrat so zahtevali Madžari, da se imenuje za Bosno bana, ki bi pa bil podrejen madžarskemu parlamentu in končno še, da se bosanska ustava ne sme razlikovati od madžarske. Hercegovino so smatrali kot posebno provinco, katero naj bi upravljali ministerstvu Avstrije in Ogrske. Glaven cilj pa je bil Madžarom ločitev Jugoslovenov in strah pred zjedinenjem. No, svetovna vojna je prekrizala račune in prenesla čeprav s krvjo, vendar Jugoslovanom svobodo.

Dne 1. septembra 1909. so bili na Dunaju veliki protičeški izgredi. Kakih dvesto nemških buršev je navalilo na češke kavarne in gostilne, ter je s kamenjem pobilo šipe in opremo.

Zaroka princa Jurija s princeso Marino.

Kakor je znano se je angleški princ Jurij zaročil na Bledu z grško princezino Marino. Po zaroki je ostal zaročenec kot gost princa Pavla. Kakor nam javljajo iz Bohinja, je izvala vest izredno veliko pozornost v vsej angleški javnosti. Ob tej priliki je prišlo v Bohinj zelo veliko inostranskih novinarjev, posebno angleških, katere so poslali njihovi listi. Hoteli so na vsak način dobiti intervju s samim princem, kar pa ni v predpisih angleške kraljevske hiše. Zato jim je dal podrobne informacije prinčev ad-

jutant gospod major Buttler. Ta je izjavil, da je princ izredno zadovoljen, ker je prejel dovoljenje od svojega očeta kralja Jurija V., da se sme poročiti. Radosten pa je tudi, da živi v rajsko lepoto Bohinja in Bleda. V posebno veselje mu je tudi lov, katerega prireja z Nj. Vel. kraljem Aleksandrom. Nekaterim novinarjem se je posrečilo, da so mladi par fotografirali, ko se je nahajal na balkonu.

Princ Jurij je star 32 let in je v angleški mornarici kapetan korvete. Odpotoval je že na Angleško, kjer ga je pričakovala ogromna množica ljudstva.

— **Namestitev učiteljev novincev v murskosoboškem srezu.** Ministrstvo prosvete je namestilo sledeče abiturijente, odnosno abiturientinje: v Bodonce Primec Marto, v Domanjševce Rozin Rozino, v Fokovce Rek Elizabeto, v Kramarovce Belijan Marijo, v Sv. Jurij Škorjanec Cecilijo, v Bakovce Balažic Andreja, v Domanjševce Šikot Marijana, v Hodoš Železnik Ignaca, v Kančevce Sedmak Primoža, v Kuzmo Kulovec Franca, v Moravce Bauman Ivana in v Srdico pa Horvat Stanka. Premeščen je učitelj Rotman Ervin iz Sebebovec v Sv. Jurij, učitelj Veis iz Bakovec v Vidonce.

S kraljevim ukazom je nameščena v Murški Soboti učiteljica gđ. Kos Leopoldina. Ministrstvo prosvete je imenovalo za učiteljico v M. Soboti gđ. Čuč Ivo.

— **Druge premestitve.** K načelstvu v Murški Soboti je premeščen za sreskega šum. referenta ing. Radovan Župančič, šum. pristav, pri kraljevski banski upravi v Ljubljani, ki je že nastopil to službeno mesto.

— **Tatvina kolesa.** V petek, 31. avgusta je bilo ukradeno kolo g. Antalič Štefanu, uradniku pri tukajšnji katastrski upravi. Ko je pustil kolo na hodniku, mu ga je nepridiprav ukradel in se z njim odpeljal. Prizadet se je obrnil na orožniško postajo in prijavil tatvino. Upamo, da bodo orožniki prišli na sled tatu.

— **Židovsko Novo leto** bo 10. in 11. septembra. Oba dneva so židovske trgovine zaprte. Želimo jim veselo Novo leto!

— **Nesreče.** Pelcer Jožef iz Matjaševcev je padel dne 26. avgusta z lestvi in si je pri padcu zlomil desno nogo. Zdravi se na kirurškem oddelku dr. Brezovnika v tukajšnji javni banovinski bolnici.

— **Gospodinja se večkrat sramuje,** ko vidi, kako črna je voda, ki je v nji oprala perilo, mesto da bi bila vesela. Saj je temna voda samo dokaz, kako temeljito je očistilo perilo Zlatorog-ovo milo. Obilna, gosta in nežno bela pena, ki jo daje Zlatorog-ovo milo, prehaja namreč pri pranju skozi tkanino in ji vzame vso

Javna borza dela - ekspozitura v Murški Soboti.

Pregled stanja na delovnem trgu. Iščejo delo moški: 1 ekonom, 21 polj. delavcev, 1 vrtnar, 1 kovač, 2 kleparja, 2 strojna ključavničarja, 9 mizarjev, 1 vrvar, 2 krojača, 2 čevljarja, 1 mlinar, 2 peka, 7 zidarjev, 1 slikar, 2 tesarja, 1 knjigovodja, 3 trgov. pomočnikii 5 težakov, 3 uradniki, skupaj 67 moških delavcev. Ženske: 1 polj. delavka, 1 šivilja, 10 služkinj, skupaj 12 ženskih delavk. Delo ni na razpolago.

NAŠA KRAJINA

nesnago. Zato je pravilen ljudski glas, ki veli: „Le Zlatorog milo da belo perilo!“ To milo je res dobro in — domače. Priporočamo ga!

— **Pertoča.** Velik požar je izbruhnil v sredo, dne 22. m. m. okoli pol enajste ure v noči pri posestniku Grah Štefanu, po domače bogati Benc v Ropoči, št. 18. Pogorela so vsa gospodarska poslopja v dolžini 50 metrov in večina perutnine. Le hitremu in discipliniranemu nastopu domačih in pertoških gasilcom se je zahvaliti, da se je ohranila stanovanjska hiša in sosedove zgradbe, ki so bile že v skrajni nevarnosti. Živino so pravčasno rešili. Uničena je bila vsa zaloge krme in slame, dva voza, konjska oprema, orodje in stroji. Posestnik je bil zavarovan pri Dunavu in Triglavu. Škoda, ki presega Din 80 tisoč, je krita z zavarovalnino. — Na posledicah raka je umrla v starosti 74 let gospa Horvat Marija, po domače Imrekova dne 26. t. m. Bila je dobra žena.

— **Ob naši meji.** Kdor potuje iz Cankove čez Fikšinec v Kramarovce, se bo čudil marljivosti naših kmetov. Zdej kosijo otavo in jo spravljajo v senike. Pridelki so bili v splošnem srednje dobri. Po zadnjem puču v Avstriji je naš kmet zadovoljen v Jugoslaviji, kjer vlada red in mir. Vse drugače je na avstrijski strani. Ob meji ne vidiš nobenega delavca. Delavske moči so v taboriščih v Jugoslaviji. Kakor nam je povedal hitlerjevc, katerega so te dneve prijeli v Murški Soboti in odpravili v taborišče, je kakih 15 tisoč ljudi iz obmejnih krajev interniranih v notranjosti Avstrije.

Tešanovci. Dne 29. avgusta se je vršila pod pokroviteljstvom narodnega poslanca g. Benko Josipa razstava in premovanje rodovniške živine, ki je pokazala, da je delo tuk. selekcijskega društva plodonosno in, da naša živinoreja napreduje. Na razstavi je bilo 102 glavi rodovniške živine. Za prireditve premovanja se zahvaljujemo vsem, ki so na kakršen koli način pripomogli, da je dosegla razstava tako lep moralen in za razstavljalce pa tudi materialen uspeh.

V NEDELJO, DNE 7. X. 1934 TOMBOLA SOKOLSKEGA DRUŠTVA.

3.- DIN. — 2.000.- DIN.

predvsem se zahvaljujemo narodnemu poslancu g. Benku Josipu za pokroviteljstvo in za podporo, dalje velja naša zahvala kralj. banski upravi v Ljubljani, Sreskemu kmetij. odboru in občinskemu kmet. odboru, ki so s svojimi podporami omogočili prireditve premovalja. Zahvaljujemo se pa tudi zastopnikom sosednih in oddaljenih selekcijskih društev ter Zveze v Mariboru, ki so obiskali našo razstavo in nam s tem pokazali, da vedo ceniti delo našega društva na polju kmetne živinoreje.

Rastava rodovniške živine v Mariboru se je vršila dne 31. avgusta 1934 pod pokroviteljstvom narodnega poslancu gospoda Benka Jopca. Na rastavo je bilo prignanih 91 glav živine. Pripomnimo, da je bilo mogoče premovalje živine le na podlagi podpor, ki jih je društvo dobilo sicer od Kr. banske uprave 2260 Din, od sreskega kmetijskega odbora 340 Din, od gospoda narodnega poslancu 500 Din, od gospoda Vezira 100 Din, kateri zneski so bili razdeljeni na posamezne gospodarje. Razen tega je občinski kmetijski odbor v Mariboru daroval za vsako živino 10 Din, v skupnem znesku 910 Din. Vsem darovalcem se društvo ob tej priliki prav pristočno zahvaljuje, ker so povzročili, da je premovalje tako uspešno. Posebno se zahvaljuje g. narodnemu poslancu, ki je zagotovil prevzeti pokroviteljstvo premovalja.

Gornja Radgona.

— **Avstrijski emigranti**, ki so odšli kot dvovlastniki ali kot posestniki vinogradnih posestev živeli v okolici Gornje Radgone odpotujejo, dne 7. t. m. po odredbi Banke uprave v Varaždin. Od teh so se pred nekaj dnevi vrnili štirje nazaj preko meje v avstrijsko Radgono, kjer so bili kaznovani na 6 mesečni zapor ter odvedeni v Gradec.

— **Da se ne pozabi.** Ob priliki velikega gasilskega slavlja v Gornji Radgoni je stopil na govorniški oder med drugimi tudi predsednik tukajšnje gasilske čete Jože Hrastelj. Iz napisanega njegovega govora so zvenele zahvalne besede raznim poimenskimi imenitostim in številnim gasilskim četam, le v zahvalo sodelujočim sokolovskim društvom, ki so bila vabljeni s imenom, ni bilo slišati besede. Sodbo o tem, jeli bilo to namerno ali nenaamerno, prepuščamo naši javnosti, ki ozirom na to dobro pozna.

— **Ovire v obmejnem prometu**, ki jih izvajajo v zadnjem času sosedne avstrijske obmejne oblasti za svoje prebivalstvo, čeravno popolnoma v nasprotju z obmejnimi sporazumi z našo državo, čuti v največji meri prebivalstvo avstrijskega obmejne mesta Radkersburg in obrtniški krogi našega obmejne trga. Zadnje dni odvzamejo avstrijske obmejne oblasti

vsem svojcem in služkinjam, katerih rodbinski člani, odnosno gospodarji se nahajajo kot emigranti bodisi v okolici Gornje Radgone ali Varaždinu, njihove obmejne izkaznice za prehod meje ter takozvane hišne karte (Hausstandskarten), katere služijo na avstrijski strani za prenos nakupljenih življenskih potrebščin iz Gornje Radgone. Te dni so avstrijske obmejne oblasti odvzele zopet 62 osebam obmejne izkaznice in hišne karte. Kakor pa doznavamo, nameravajo avstrijske oblasti uvesti za ono prebivalstvo, kateremu niso bile odvzete obmejne izkaznice in hišne karte, katerega število pa je itak minimalno, obnovo hišnih kart z veljavnostjo za dobo komaj 3 mesecev z obdavčenjem 10 Šilingov. Za celo leto bi morali imeti torej vsakdo po 4-kratni obnovi torej 4 vrste kart in bi znašal skupni letni davek ogromno vsoto 40 šilingov ali 320 Din. Ker je med konzumenti, ki kupujejo na naši strani življenske potrebščine itak samo revno prebivalstvo, pomeni nameravano obdavčenje neznosen udarec in popolni zastoj obmejne prometa. Da tako popolnoma neopravičeno odvzemanje izkaznic ni samo politična, temveč v največji meri zadeva obmejne trgovstva v sosednih obmejnih mestih Radkersburg in Mureck ter Leibnitz, ki so že mnogokrat grozili ostrimi ukrepi in bojkotom ter so se sedaj poslužili ugodne prilike pri svojih oblastih, je jasno, kajti, ako bi bila zadeva samo politična, bi se gotovo odvzemale samo obmejne izkaznice ožjim sorodnikom, ne pa tudi hišne karte (Hausstandskarte) in izkaznice njihovim služkinjam. Radovedni smo, kaj bi porekli naši sosedje, ako bi z ozirom na tako postopanje in kršitev obmejne spozuma od strani Avstrije pričele tudi naše oblasti z represalijami in bi lepega dne odvzele avstrijskim dvovlastnikom obmejne izkaznice ter jih na ta način primorale do vpostavitve prejšnjega stanja.

Med tednom : DOMA :

V naši državi je prenehalo s poslovanjem zaradi taks in radi slabega obiska 70% kinematografov.

Hitlerjevci v državi. Začasno se je naselilo mnogo beguncev iz Avstrije v Varaždinu, kjer imajo svoja taborišča. Nekatere teh beguncev bodo porazdelili na različne kraje. Mnogi od teh bodo preko Madžarske in Čehoslovaške odpotovali v Nemčijo. Do zdaj se zdržujejo z lastnimi sredstvi.

Cene pri nas. Cene kruhu so v zadnjem času padle. V Zagrebu stane kilogram belega kruha 3 Din., v Prištini pa celó 1 Din.

Mlinarji. Minister za trgovino in industrijo je izdal pod br. 23077/u od 4. julija t. l. uredbo, da se pode-

želski mlinarji izločijo iz mlinarskega obrta iz točke 61, odstavka I. v § 23. zakona o obratih. Tem mlinarjem (vodeničarjem) ne bo treba več delati mojstrskega izpita.

Morski volk na ljubljanskem in zagrebškem velesejmu. V Bakarcu pri Kraljevcu so ujeli ribiči pred tremi dnevi ogromno morsko pošast, morskega volka, ki je tehtal 2100 kg. Ko so ribiči lovili tunine, so opazili, da plava v mreži velikanska riba. Mnogo časa so rabili, predno so jo potegnili na suho, ker se je na vse kriplja branila, bila z repom in trkala mrežo. Riba je doma v Atlantskem oceanu in je plavala za angleškim vojnim brodovjem, ki je prispelo v Jugoslovansko morje. Ko so orjaku izrezali drobce, je tehtalo 300 kg. Nastalo pa je pri ribičih vprašanje, kaj početi z živalijo. Ker je baš v teh dneh v Ljubljani in Zagrebu velesejem, so obvestili ribiči upravi obeh velesejmov. Uprava ljubljanskega velesejma se je takoj ponudila, da da ribičem odškodnino za raztrgano mrežo in prepelje roparico v Ljubljano. Ker bi žival gnnila, so jo naglo naložili na tovorni avtomobil in jo prepeljali v Ljubljano. V Lokvi pa je moral avtomobil zaradi defekta obstati. Na pomoč so poklicali Zagreb. Pa so Zagrebčani pomagali in odpeljali zverino na velesejem v — Zagreb. Če ne bo razpadala, jo prepeljejo tudi v Ljubljano.

DRUGOD :

V Nemčiji bodo prepovedali vse italijanske časopise.

Radi nemirov v Tunisu in Maroku so prepovedani domači časopisi. Ta prepoved je ustavila obrat v tiskarnah, kjer se tiska 314 časopisov.

Ker so se tigri v Nepal zelo razmnožili, so priredili na nje lov, na katerem je bilo tekom tednov ubitih 4000 tigrov.

Bencin bo po ceni. Francoski mehanik v Rouennu je ugotovil, da je mogoče iz morske vode pridobivati bencin. Na tak način pridobljen bencin bi stal 60 par za liter.

Društvo narodov. Med tem, ko se bojujejo države za sprejem Sovjetske unije v društvu narodov, demantira Sovjetska vlada trditve, da bi vložila prošnjo za sprejem v društvo narodov.

Japonska tehnika. Prebrisani Japonci so preplavili kar vso Azijo z avtomobili. Cena avtomobilu je 10.000 Din. Ti avtomobili so fino izdelani in šestcilindrski.

Tudi lepa tema. Oton Habsburški, ki je končno le uvidel, da je vsaka misel priti še kdaj na prestol le monarhistično muhusta stvar gotovih politikov, je pričel pridno študirati in bo te dni položil doktorat. Za dizertacijo si je izbral — agrarno vprašanje bivše Avstro-Ogrske. Tu bo pač dobil odlično oceno.

Sporočam cenj. občinstvo, da sem za žaganje drv s strojem. Prosim za cenj. naročila. HORVAT JANEZ strojni ključavničar v Murški Soboti.

znižal ceno

Blagoslovitev nove evang. cerkve v Dolnji Lendavi

bode dne 16. sept. t. l. Blagoslovitev izvrši prečast. g. D. Dr. Popp Filip, škof iz Zagreba. Sodeluje več duhovnikov. Božja služba v cerkvi in tudi izven cerkvi se začne ob 10. uri. Za to redko svečanost je splošno zanimanje.

Organizacija

Občinskimi organizacijam v uvaževanje !

Kakor smo že poročali v Murški Krajini, so se vršili v raznih krajih naše domovine velikanski shodi in manifestacije za Jugoslovansko nacionalno stranko. Naš srez je po zadnji veliki skupščini počival, ker so bile usmerjene kmetovalčeve fizične moči v raznovrstna poljska dela.

V srezi je danes včlanjenih v nacionalno stranko 3500 članov, kateri morajo pričeti zopet z resnim gospodarsko-političnim delom. V ta namen naj občinske organizacije pozovejo člane k skupni seji, kjer naj se določi program dela. Pred očmi morajo imeti organizacije gospodarski položaj in skrb za njegovo izboljšanje. Zato obravnavajte predvsem gospodarske potrebe. Preglejte koliko sadnih dreves boste potrebovali, da bomo zamogli zaprositi za polovično ceno. Letošnjo pomlad so nekatere občine izostale, ker se niso pravočasno javile. Posvečajte prebivalcem živinoreji večjo pozornost, ker donosata našemu kmetu še vedno velik vir dohodkov. Pečajte se z gospodarskimi problemi in naslavljajte na uredništvo Murske Krajine različna gospodarska vprašanja, ker imamo velik krog strokovnjakov, ki vam bodo dali točne odgovore. Skrbite, da pridejo ti strokovnjaki v Vašo sredo; zato najavite čas, ki bi bil najbolj primeren za gospodarska predavanja. Ne stopajte v tožbe, dokler se niste posvetovali z našim svetovalcem odvetnikom, ki zaslišuje stranke še vedno ob nedeljah od 9—11 ure brezplačno in daje nasvete.

Ponovno Vas prosimo, da naznanite sreskemu tajništvu tudi Vaše želje glede političnega shoda, na katerem bi poročal g. narodni poslanec.

Zavedajte se težkih časov in velikih potreb ! Čim večje pa so te, tembolj je potrebna sloga in enotnost celokupnega kmečkega prebivalstva.

Čitajte z največjo pazljivostjo gospodarske članke v Murški Krajini, ker prihajajo iz strokovnjakega peresa in vodijo kmetu do modernega in racionalnega gospodarstva !

GASILSTVO :

Tropovci. Prostovoljna gasilska četa v Tropovcih priredi dne 8. sept. na Malo mešo veselico v lastni režiji in sicer v prostorih posestnika Kerčmar Franca v Tropovcih. Za dobro in ceneno pijačo ter jedila je v popolni meri preskrbljeno. Igra prvovrstna godba.

Vsem gasilskim četam v znano ! Proslava 15 letnice osvobođenja v D. Lendavi je preložena na 23. sept.

PLES !

SmeH ! Izvrstno razpoloženje !

V soboto zvečer pri Turku

NA TRGATVENI VESELICI S. K. MURE

PRIDITE !

